

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

N V E

Statnett SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 Oslo

Vår dato: **13 JAN 2014**

Vår ref.: 201204985-61 tbm/olah

Arkiv: 617

Deres dato: 01.11.2013

Deres ref.: 1765964

Saksbehandler:

Olav Haaverstad

22959774 / olah@nve.no

Godkjenning av miljø-, transport- og anleggsplan for sanering/riving av to 132 kV kraftledninger, strekningen Kvandal transformatorstasjon – Straumsmo transformatorstasjon i Narvik kommune, Nordland fylke og i Gratangen, Lavangen og Bardu kommuner, Troms fylke

Vi viser til oversendte miljø-, transport- og anleggsplan (MTA) den 1. november 2013 for sanering/riving av strekningen Kvandal – Straumsmo i forbindelse med ny 420 kV kraftledning mellom Ofoten og Balsfjord. Saken er behandlet med hjemmel i vilkårene for miljø-, transport- og anleggsplan gitt i konsesjon av 2. mai 2012, post 8 og endelig vedtak fra Olje- og energidepartementet (OED) av 28. august 2013, post 7.

Bakgrunn

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) ga den 2. mai 2012 Statnett konsesjon og ekspropriasjonstillatelse til en ny 420 kV kraftledning fra Ofoten til Balsfjord. Konsesjonsvedtaket ble påklaget, og endelig vedtak ble fattet av OED den 28. august 2013. I henhold til konsesjonen og OED sitt vedtak skal det utarbeides en miljø-, transport- og anleggsplan (MTA) som skal godkjennes av NVE før anleggstart. Det er gitt nærmere retningslinjer for hva en slik plan skal inneholde. Statnett har valgt å dele opp arbeidet i egne MTA for delstrekningene mellom transformatorstasjonene og egne MTA for de fire transformatorstasjonene. I tillegg er denne MTA for riving/sanering av 132 kV ledningene mellom Kvandal og Straumsmo utarbeidet. NVE opererer med begrepet sanering for strekningen der det tilrettelegges for ny linje, mens begrepet riving brukes for strekningen der arealet tilbakeføres til villmark.

MTA for saneringen/rivingen ble oversendt fra Statnett den 1. november 2013, og deretter sendt på begrenset høring til reindriftsinteressene, berørte kommuner, fylkesmennene i Nordland og Troms, Sametinget, samt Nordland og Troms fylkeskommuner med frist den 8. desember 2013. I tillegg ble det gjennomført møter mellom Statnett, NVE og de berørte kommunene 23. - 25. oktober 2013.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord

Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst

Vangsvieien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Vedtak

Med hjemmel i konsesjonen datert 2. mai 2012, post 8, og endelig vedtak fra OED datert 28. august 2013, post 7, godkjenner NVE fremlagte miljø-, transport- og anleggsplan for bygging av 420 kV kraftledning på strekningen Ofoten transformatorstasjon til Kvandal transformatorstasjon i Narvik kommune.

Vårt vedtak forutsetter at de fremlagte planer for miljø, transport og anlegg ikke går ut over vilkår og forutsetninger gitt i konsesjonen. Videre forutsettes det at nødvendige privatrettslige avtaler om bruk av grunn og eventuelt samtykke til forhåndstiltredelse er på plass før anleggsarbeidet starter.

Vilkår

- NVE skal orienteres om når anleggsarbeidet starter, ved viktige og/eller kritiske faser ved byggearbeidet og når anlegget blir satt i drift.
- Dersom virksomheten avdekker vesentlige avvik som har medført, eller kan medføre betydelig skade på miljøet, skal dette umiddelbart rapporteres til NVE. Rapporteringen må også angi hvilke tiltak som er, eller vil bli iverksatt for å lukke avviket, hindre gjentakelser og avbøte mulige skader.
- Dispensasjon fra Riksantikvaren og nødvendige justeringer i forhold til eksisterende kulturminner skal foreligge før arbeider i de aktuelle områdene kan starte.
- Naturlig revegetering skal være hovedprinsippet for vegetasjonsetablering ved mastepunktene og istandsettelse av terrengskader. Der dette ikke er mulig, eller der det av hensyn til erosjon er ønskelig med raskere vegetasjonsetablering, skal kun godkjente frøblandinger benyttes.
- Det kan fra NVEs miljøtilsyn bli stilt krav om ytterligere detaljering og krav til dokumentasjon for deler av anlegget.

Planen skal revideres fortløpende etter behov. Vi vil presisere at planen ikke skal fravikes uten NVEs godkjenning.

Merknader til planen.

Gjennom den begrensede høringen mottok NVE ingen merknader. NVE har i midlertidig i tidligere høring av ledningsstrekningene mottatt innspill til saneringen/rivingen fra Suoivvi-siida. Her nevnes og oppsummeres kun de innspillene som er relevante for den aktuelle strekningen.

Suoivvi-siida orienterer om Gielas reinbeitedistrikt og om siidaen, og presiserer at uttalelsen kun gjelder for strekningen mellom Salangsdalselva og Sjørdalselva. Videre redegjør siidaen for sin bruk av områdene, og viser til at reinbeitedistriktets uttalelser ikke har omtalt dette området i større grad. De ber derfor om å bli inkludert i høringen. Siidaen peker på to punkter som er av spesiell interesse for deres virksomhet. Det ene punktet gjelder anleggsarbeidene i forbindelse med rivingen der siidaen ber om at dette må avklares nærmere med kontaktperson for siidaen, og ikke gjennom reinbeitedistriktet. Dette gjelder også varsling som må gå direkte til berørte reineiere. Det andre punktet dreier seg om en linjehytte på strekningen. Siidaen ber om at hytta ikke selges til fritidsformål, fordi den ligger i ett sentralt punkt i kalvingsområder. For øvrig mener siidaen at rivingen av kraftledningen er utelukkende positivt for reindriften i området, og håper på god kommunikasjon under prosessen.

NVE gjennomførte møter med de berørte kommunene og Statnett den 23.-24. oktober. Det er skrevet egne referater fra møtene. Bardu kommune viste til at det er enkelte skrinne/værutsatte områder hvor det

kan være behov for revegetering gjennom tilsåing, og at det som en del av rivingen er nødvendig med en permanent restaurering av kjørespor og terrengtraséer, da de ikke lenger vil være i bruk.

NVEs merknader og vurdering

NVE mener at Statnett gjennom arbeidet med MTA for strekningen som skal saneres/rives har laget en god plan som ivaretar de nødvendige hensyn, slik at de negative konsekvensene av tiltaket blir minst mulig, og at arealet dermed kan tilbakeføres på en god måte. Statnett opplyser at MTA utgjør en del av underlaget for kontraktsforhandlinger med entreprenører. NVE mener det er spesielt viktig å etablere systemer som sikrer at informasjon gitt i MTA når ut til alle som er involvert i anleggsarbeidene.

Av de vedlagte kartene til MTA og i oversikten over tilgjengelig transportveier (kap. 5.2) går det frem hvilke transportveier som skal brukes til hvilken type kjøring. NVE har ikke detaljkunnskap om hvilke traseer som er nødvendig for transport, men registrerer at det i hovedsak er eksisterende traseer som skal benyttes. NVE mener oversiktene og kartene med fordel kunne vært fremstilt slik at den tyngste planlagte bruken (beltekjøretøy/gravemaskin) fremgikk på kartet, men mener for øvrig omfanget av transporttraseer ser gjennomarbeidet og fornuftig ut.

NVE er opptatt av at inngrepene istandsettes/restaureres på best mulig måte som en del av saneringen/rivingen. På strekningen som rives, og hvor det ikke lenger vil være ledning, er det spesielt viktig med en god restaurering av kjørespor og terrengtraseer. Naturlig revegetering skal være hovedprinsippet for vegetasjonsetablering for å sikre at stedeodne arter etableres. Der dette ikke er mulig, eller der det av hensyn til erosjon er ønskelig med raskere vegetasjonsetablering, skal kun godkjente frøblandinger benyttes. Tilsåing kan være aktuelt på deler av strekningen hvor det er værutsatt/skrint, og vanskelig å etablere ny vegetasjon.

MTA for saneringen/rivingen viser til at konsekvenser for ytre miljø for strekningen Kvandal-Lundlia er beskrevet i MTA for ledningsbyggingen Kvandal – Bardufoss. I sistnevnte MTA går det i midlertidig ikke frem krav til restaurering av terrenginngrep (fjerning av fundamenter m.m.). NVE legger til grunn at kravene beskrevet i kap. 5.2 i MTA for saneringen/rivingen brukes for hele strekningen, slik at fundamenter som ikke skal være i bruk fjernes iht. kravene som er stilt, også på strekningen fra Kvandal til Lundlia.

Forholdet til reindrift er inngående behandlet gjennom konsesjonsprosessen. OED har gjennom sin klagebehandling og det endelige konsesjonsvedtaket ansett at den samlede negative sumvirkningen for reindriften ikke vil gå ut over de folkerettslige rammer gjennom det nye inngrepet, og at grunnlaget for å gi konsesjon er til stede. Departementet har satt som vilkår at det skal tas særlig hensyn for å lette ulempene for reindrift i anleggsfasen, og at konsesjonæren i detaljplanleggingen skal avklare behov i anleggsfasen med de berørte reinbeitedistriktene. De enkelte avbøtende tiltakene for anleggsfasen og driftsfasen skal fastsettes mellom konsesjonæren og reinbeitedistriktet i detaljplanleggingen. Oppnås ikke enighet mellom disse, skal i følge konsesjonen de avbøtende tiltakene fastsettes av konsesjonsmyndigheten. NVE er kjent med at partene så langt ikke er kommet til enighet. NVE vil derfor ikke foreta en totalvurdering av forholdet til reindrift på nåværende tidspunkt, men har merket seg innspillene fra Suoivi-siida. NVE har tidligere viderefremmet innspillet til Statnett, og forutsetter at det tas med i den videre forhandlingen om avbøtende tiltak. NVE godkjenner MTA-planen som den foreligger og med de tiltak og restriksjoner som er beskrevet, men forutsetter at aktuelle avbøtende tiltak tas inn i MTA-planen når disse er endelige.

Det er kommet innspill rundt linjehytta som ligger på strekningen som skal rives. Hvis Statnett ikke lenger har behov for hytta for drift av sentralnettet mener NVE i utgangspunktet at denne skal rives

sammen med kraftledningen. Ønsker Statnett at linjehytta skal bli stående må Statnett avklare dette med NVE.

Vurderinger i henhold til naturmangfoldloven kapittel II

I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 - 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. På den måten skal forvaltningen i sine vedtak redegjøre for og synliggjøre kunnskapen om og virkningene et tiltak vil få for naturmangfold, og hvordan en har kommet fram til resultatet i den konkrete saken. Gjennom konsesjonsbehandlingen har naturmangfoldlovens kapittel II blitt vurdert, og tillatelse til tiltaket i sin helhet er gitt etter en slik vurdering. NVE vil derfor ikke vurdere tiltaket som helhet i dette vedtaket, men kun de forhold som gjelder MTA-planen.

Etter § 8 i naturmangfoldloven skal offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Etter § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Gjennom konsekvensutredning og konsesjonsbehandling er disse forholdene belyst og vurdert. NVE anser at kravet om at vedtaket i hovedsak skal bygge på eksisterende kunnskap etter naturmangfoldloven § 8 og at prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning (§10) er oppfylt gjennom den prosessen som har vært. NVE har i forbindelse med behandlingen av MTA gått gjennom eksisterende kunnskap som Artskart og Naturbase for å sikre at den kunnskapen som ligger til grunn er korrekt og oppdatert.

NVE mener det foreligger tilstrekkelig kunnskap om virkningen tiltaket kan ha for naturmangfoldet. Førre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 har derfor mindre betydning i denne saken.

Etter § 11 skal tiltakshaveren dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. MTAen konkretiserer de tiltakene som gjøres for å hindre og begrense skader på naturmangfoldet. Utgiftene til disse tiltakene dekkes av Statnett eller entreprenør etter egne avtaler. NVE mener dermed at kravene i § 11 er oppfylt.

I henhold til § 12 i naturmangfoldloven skal det for å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater. NVE mener at den MTA som er utarbeidet og de vurderinger som er gjort under arbeidet med denne sikrer at arbeidene blir utført på en best mulig måte for å hindre skade på naturmangfoldet. NVE har i den grad det har vært mulig vurdert alternative metoder, teknikker og lokalisering for tiltakene som ligger i planen. I et såpass omfattende anleggsarbeid er det åpenbart at det finnes ulike teknikker og driftsmetoder for alle tiltakene som gjøres. NVE mener at arbeidet med MTA og rutinene i denne gir et godt grunnlag for at de samfunnsmessige beste driftsmetodene og teknikk benyttes. For øvrig er alternativ lokalisering og teknikk også vurdert gjennom konsesjonsbehandlingen.

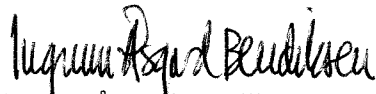
Annet

For anlegg for overføring eller omforming av elektrisk energi som har konsesjon etter energiloven, gjelder ikke plan- og bygningsloven (pbl) med unntak av kapittel 2 og 14. Det betyr at det for gjeldende anlegg verken er nødvendig med dispensasjon fra gjeldende kommunale arealplaner eller kommunal byggesaksbehandling, jf. pbl §1-3.

Klageadgang

Denne avgjørelsen kan påklages til OED av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra det tidspunkt denne underretning er kommet frem, jf. forvaltningsloven kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til OED og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Ingunn Åsgard Bendiksen
avdelingsdirektør

Lars Grøttå
seksjonssjef

Kopi:

Hjerttind og Gielas reinbeitedistrikter v/adv. Geir
Haugen, advokatfirma Raugland AS
Bardu kommune
Fylkesmannen i Nordland
Fylkesmannen i Troms
Gratangen kommune
Lavangen kommune
Narvik kommune
Nordland fylkeskommune
Målselv kommune
Olje- og energidepartementet
Reindriftsforvaltningen i Nordland
Reindriftsforvaltningen i Troms
Sametinget
Troms fylkeskommune

Hausmannsgt. 17 0182 OSLO

Altevannsveien 16, 9365 BARDU

Statens Hus, Moloveien 10, 8002 BODØ

Fylkeshuset, Strandvegen 13, 9007 TROMSØ

Årstein, 9470 GRATANGEN

Nesseveien 7, 9357 TENNEVOLL

8512 NARVIK

Fylkeshuset, 8048 BODØ

Kommunehuset, 9321 MOEN

Postboks 8148 Dep., 0033 OSLO

Sjøgata 78, 8200 FAUSKE

Postboks 1183, 9326 BARDUFOSS

Ávjovárgeaidnu 50, 9730 KARASJOK

Fylkeshuset i Tromsø, Strandvegen 13, 9007 TROMSØ